

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 45. Epistola Mechliniensis Archiepiscopi ad Cardinales Inquisitionis
Romanæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](#)

Sæc. XVII. logiam practicam per omnes articulos
 A. C. 1653 fidei, disputationes de antiqua fide Ca-
 tholica & aurifodinam Theologicam.
 Hic idem Præco Lutheranus, dum
 Tremoniæ apud Westphalos vige-
 sima prima Novembris die in Lutheri
 fui honorem concionari decrevisset,
 priusquam cantilena ante concionem
 præcini solita absolveretur, ipse in Sa-
 cristia subsistens, inopina apoplexia cor-
 reptus est, moxque ibidem animam
 evomuit. Ea re in vulgus sparsa, fera
 communis omnium erat opinio, quod
 jactabundus hic Præco, eo quod indigna
 laude festivum Lutheri diem in loco o-
 lim sacro celebrare statuisset, ex inspe-
 rato Divinam Nemesis hujus sacrilegia
 temeritatis ultricem expertus fuerit.
 IX. Christophorus Elderfield tractatum
 vulgavit de regeneratione & Baptismo
 præter aliud opus de jure decimaru[m]
 civili.

§. XLV.

*Epistola Mechliniensis Archiepiscopi
 ad Cardinales Inquisitionis
 Romance.*

Argentre
Coll. Jud. de
nov. error.
t. 3. p. 268. Jam anno priori memoravimus, quod
 Jacobi de Boonen Mechliniensis Ar-
 chiepiscopi jussu & autoritate quædam
 nimis laxæ doctrinæ Theologicæ fue-
 rint

Sæc. XVII.
A.C. 1653.

rint proscriptæ, vetitumque, ne ullo pacto in usum duderentur, nec tamen propterea nonnulli probabilismo assueti ad arctiorem doctrinæ viam revocari poterant, quo circa Archiepiscopus, ut efficacius remedium malo opponeret, statuit, ut nullus ad Confessarii munus admitteretur, nisi jurato sponderet, quod nuper damnatas propositiones nulla ratione propugnare velit: quoniam vero insuperhabito hoc decreto ex Lovaniensibus Jesuitis nonnulli coram ipso Archiepiscopo examinati has doctrinas tenaciter tuerentur, eapropter illis Archiepiscopus confessiones excipiendi copiam concedere distulit, donec se in moderandis fidelium conscientiis præfatas doctrinas minime amplexuros, juramenti religione se obstringerent. Inde vero Lovaniensis Societatis Rector se graviter læsum ratus, ceterorum nomine, datis literis ad sacram Congregationem Cardinalium Inquisitionis Romanæ de injuria querebatur: nec surdas Romæ pulsabat aures; præfata enim Congregatio die decima octava Aprilis Archiepiscopo injanxit, ut approbatis confessiones excipiendi facultatem concederet, nisi justas causas, quas intra trimestre allegaret, hanc licentiam denegandi habuisset. Receptis igitur hisce literis Archi-

Sæc. XVII. Archiepiscopus suam agendi rationem
A. C. 1653. vindicaturus, die decima septima Iuli
Bruxellis ad præsatam Congregatio-
nem sequentes dedit literas.

*Eminentissimi ac Reverendissimi Patr.
ac Domini,*

„Sacræ vestræ Congregationis lite-
„ras die 18. Aprilis signatas, sequenti-
„Maji die 21. recepi, quibus indicatu-
„eam precibus Rectoris Collegii Lovani-
„ensis Societatis Jesu hujus diæcœlos in-
„clinatam, censuisse injungendum mili-
„ut Presbyteris Societatis Jesu ejusdem
„Collegii alioqui examinatis & appro-
„batis licentias audiendi Confessiones
„personarum Sæcularium concedere
„non prætermittam; nisi forsitaniquid
„in hoc subsit, quod animam meam
„contristet, justasque caussas intra tri-
„mestre coram ipsa sacra Congregatio-
„ne allegandas, hujusmodi licentias
„denegandi habeam: Futurum alio-
„quin, ut alteri Episcopo Facultas de-
„mandetur, eosdem examinandi atque
„approbandi, si intra præmissum spe-
„tium congruas denegationis meæ re-
„tiones proferre neglexerо. „

„Hoc est, Eminentissimi Patres,
„quod vergente extrema Senecta mea
„ad dandam supremo Judici totius vil-
„lici-

licationis meæ rationem, supra quam Sæc. XVII.
„dici potest, animum meum contristat; A.C. 1653.
„quod non tantum mundum in ma-
„ligno esse positum, sed quotidie vi-
„deam in pejus & pejus refrigerescente
„Charitate declinare. Hujus miseran-
„dæ declinationis causa (ut partim ex-
„perientia propria observavi, partim
„ex judicio & relatu virorum, qui mihi
„ab integritate morum, Zelo anima-
„rum, doctrina, & rerum usu probati
„sunt, saepius cognovi) prima & potis-
„sima est hodierna multorum Confessa-
„riorum indulgentia, qua nimis laxant
„habent peccatoribus, fidentes qui-
„busdam noviter inventis opinionibus
„quorumdam Theologorum, quorum
„studium non tendit ad factandam
„Evangelicam veritatem, & traditam
„nobis a sanctis Patribus vitae normam;
„sed ad excusandas excusationes in peccatis,
„& eorum turpitudinem pallio proba-
„bilitatis obvelandam. De quibus Pro-
„pheta Ezechiel: *Væ, qui consuunt pul-*
„*vilos sub omni cubito manus, & faciunt*
„*cervicalia sub capite universæ ætatis ad*
„*capiendas animas.* In ejusmodi perni-
„ciosis excessibus eo usque processum
„est, ut si quis omnia insolentia para-
„doxa ex quorumdam Libris & praxi
„excerpere velit, quibus hodie Ecclesiæ
„præcepta de observandis jejuniis, se-
„stis,

Sæc. XVII. „stis, lectione horarum Canonistarum
A. C. 1653. „eluduntur: Simoniæ, privatæ vin-
„dictæ, mendacia, perjuria palliantur:
„obligatio vitandi occasiones peccato-
„rum extenuatur: Sacramentorum va-
„lor & effectus evidenti periculo nulli-
„tatis exponuntur; non epistola una,
„sed liber integer conscribendus foret.
„Cum autem laxæ regulæ, quæ de-
„pravatis hominum affectibus allube-
„scunt, facile eorum judicio proben-
„tur, visi sibi sunt hoc successu earum
„autores utilem Ecclesiæ operam pre-
„stittere, & ausi petulanter gloriari, se-
„probabilitatum rotis quotidie Cœl
„viam ampliare, hoc est, se terminos
„arctæ viæ, quæ dicit ad vitam, se-
„mel a prima & inflexibili veritate fi-
„xos, denuo propriis suis adinventio-
„nibus refigere..”

„Dum adversus adulterinam hanc
„Theologiam solidioris doctrinæ Chri-
„stianæque disciplinæ cultorum quere-
„las audivi; & non cessant hæretici no-
„bis vicini improperare Ecclesiæ nostræ
„Catholicæ, talia a quibusdam ejus
„Doctoribus circa mores tradi, qualia
„nec inter gentes audiuntur, laxiores
„& periculosiores articulos, quorum co-
„pia hisce jungitur, partim ex libris
„publice editis, partim ex observatio-
„ne praxis quorumdam mihi fideliter
„relata

„relata colligi curavi, desuperque e-Sæc. XVII.
 „ruditorum meæ Diæceœos, tum sæ- A. C. 1653.
 „cularium, tum Regularium judicium
 „& censuram exquisivi. Quibus visis
 „& expensis conatus sum molioribus
 „remediis huic malo occurtere, per me
 „& examinatores meos monendo ad-
 „mittendos ad excipiendas Confessio-
 „nes, ut sibi a laxiori doctrina cave-
 „rent, subinde quoque erudito aliquo
 „scripto curavi unum vel plures ex hū-
 „jusmodi articulis refutari. Sed cum
 „observaverim hanc cautelam nequa-
 „quam sufficere, & acrioribus remediis
 „opus esse, proposui non admittere vel
 „seculares, vel regulares ad munus
 „Confessarii, nisi promitterent etiam
 „juramento, quod a dictorum articu-
 „lorum praxi sibi caverent. Contigit
 „sub hoc tempus, hoc est anno 1652.
 „die 28. Aprilis, sepe præsentare exa-
 „mini plures Religiosos Societatis Jesu.
 „Judicavi me oportune tunc posse exe-
 „qui, quod animo conceperam, & si-
 „quidem inchoando a dictis Religiosis
 „Societatis: tum quia existimabam,
 „quod dum illi ad dictam præmissionem
 „præstandam & observandam essent vo-
 „luntarii, aliorum quoque Ordinum re-
 „ligiosi non essent refractarii: tum quia
 „Patres Societatis laxioribus doctrinis
 „inveniendis & practicandis præ ceteris
Hist. Eccles. Tom. LXII. 1 esse

Sæc. XVII. „esse addictos, certis experimentis di
A.C. 1653. „dici: e quorum multis unum observa
 „tum est in examine, anno & die su
 „prædictis coram examinatoribus a m
 „deputatis instituto. In illo enim dicitur
 „Religiosi Societatis ex proposito circ
 „articulos periculosos examinati, mult
 „tos ex illis mordicus sustinuerunt, n
 „minatim illum (quem etiam aliud
 „mihi constat a Religiosis ejusdem Socie
 „tatis aliquoties fuisse practicatum
 „quod liceat Sacramentaliter absolvere
 „dimidiate tantum confessos, ratione
 „magni concursus poenitentium, quod
 „lis, verbi gratia, potest contingere inde
 „magnæ festivitatis aut Indulgencie
 „Quo semel admisso passim Confessiones
 „non integræ erunt, cum dicti Patres
 „ad sua Tempa trahant magnam pe
 „puli frequentiam, & insuper grave
 „peccatores metu explicandi graviores
 „sua crima avide arrepturi sint oppo
 „tunitatem obtinendi absolutionem, pre
 „missa tantum explicatione unius alii
 „riusve delicti. Hinc septem ex dictis
 „Religiosis Societatis, qui cæteroquin
 „specimen sufficientis doctrinæ dedi
 „rant, distuli admittere ad Confessio
 „nes Sæcularium audiendas, donec
 „cum juramento promitterent, quo
 „non conformarent se præfatis artic
 „lis in dirigendis conscientiis. Quod
 „

„vero prævidebam fore, quod juramen-
Sæc. XVII.
„tum non præstarent sine Superiorum A. C. 1653.
„suorum assensu; hinc dictam copiam
„articulorum illis tradidi, ut Superio-
„ribus exhiberent, promiseruntque se
„illis exhibituros. Sed nullum hacte-
„nus responsum vel illi, vel Superiores
„eorum mihi dederunt, nisi quod ab
„uno e Societate, quem judicabam esse
„Professorem in eorum Collegio Lova-
„niensi, mihi dictum sit, aliquos qui-
„dem ex dictis articulis editos esse a
„Jesuitis in Francia, sed Belgas ad ea
„non attendere. Ad quod replicabam,
„quod cum non soleant permitti im-
„pressions librorum Societatis, nisi
„postquam a tribus Theologis per Pro-
„vincialem deputatis approbati essent,
„nemini dubium esse posset, quin om-
„nes de Societate haberent pro proba-
„bili id, quod tot Theologis cum au-
„tore libri visum fuisset, imprimi posse.
„Quibus omnibus consideratis hucus-
„que non potui comprehendere, cur
„per exactiōēm dictæ promissionis dicti
„Patres sibi per me aliquod gravamen
„inferri existimarent. Quod si præten-
„sa sua gravamina allegassent, ea ma-
„ture expendissem, & si justas aliquas
„querelas proposuissent, nequaquam
„inhærere proposito meo voluissem: non
„enim mihi mens fuit, quidquam ini-

I 2

»quo

Sæc. XVII., quo animo adversus illos statuere; sa
A. C. 1653. „ruinam Salutis ovium mihi commiss
 „rum ab invalecente hodie laxita
 „quorundam Confessariorum, qua
 „præsertim e Societate verebar, ave
 „tere. Quia vero suspicari non pot
 „alio ipsos prætextu ad subterfugies
 „dum uti, quam quia forte inter ce
 „suratos articulos aliqui sunt, quo
 „forsitan existimant, benigna interpre
 „tatione se posse in meliorem partem
 „trahere, vel plausibilibus argumentis
 „ita stabilire, ut non videantur tan
 „acrem Censuram mereri, ne multa
 „intricatas disputationes sine spe utili
 tatis cogerer ingredi, eosdem artic
 los transmisi Facultati Theologica
 Academiæ Lovaniensis maturius es
 pendendos, ut tantummodo excerpti
 inde assertionibus, quæ plane eviden
 tis sunt absurditatis, digna eos ce
 sura perstringeret: & si quas alias pa
 ris absurditatis vel ex libris, vel e
 praxi Confessariorum comperisset,
 lis excerptis adjiceret, prout factum
 est partim 30. Martii, partim 26. Apri
 lis 1653. dum assertiones numero i
 judicavit in praxi non tolerandas, o
 authoritate Superiorum merito prohi
 bendas, ut ex adjuncta copia vide
 potest. „

„Ut igitur Eminentissimi Domini, man- Sæc. XVII.
„dato vestro in omnibus paream, quan- A.C. 1653.
„tum possum, & interim in eliminandis
„perniciosis doctrinis id, quod Episco-
„palis est muneris, non prætermittam;
„paratus ero Religiosos Societatis, quan-
„do nihil obstat aliunde, ad excipien-
„das confessiones admittere: dummodo
„cum juramento debite autorisati pro-
„mittant, quod saltem 17. istis assertio-
„nibus, quas similiter aliis tam Sæcu-
„laribus quam Regularibus proponam,
„nunquam in praxi se conformabunt.
„Quod confido Eminentias vestras æ-
„quissimam judicaturas. „

„Duo insuper sunt, de quibus Emi-
„nentias vestras hac occasione certio-
„res reddere volui: nimirum quod a
„Regularibus non observetur Decretum
„sacræ Congregationis negotiis & con-
„sultationibus Episcoporum & Regula-
„rium præfectorum, de die decima quinta
„Junii anni 1647. quo declaratum, Re-
„gularibus non competere licentiam ab-
„solvendi a Casibus Ordinario loci re-
„servatis, aut in posterum reservandis;
„proinde non posse illa facultate uti
„sine licentia ab Ordinario obtenta;
„tametsi dictum Decretum curaverim
„tertia mensis Octobris anni 1647. om-
„nium ordinum Regularium Superiori-
„bus insinuari. Nam unus tantum re-

Sæc. XVII. „gularis ex Ordine sancti Augustini fa-
A.C. 1653. „cultatem illam a me petiit, cui etiam
„tanquam viro cordato & timorato eam
„dem concessi. Cæteri prætendunt, ne
„scio quæ privilegia, aut privilegiorum
„communicationes, insuper Decreti nu-
„litarum, quia ipsis inauditis emanar-
„rit. Alii dicunt, illud tantum effe
„declaratorium, proindeque non valent
„adversus sua privilegia, quæ non ce-
„sant sine Decreto, ut ajunt, abroge-
„torio. Quin etiam aliqui sunt tan-
„temerarii, ut audeant dicere, nequem
„dem Sanctissimum Dominum ipsorum
„privilegia revocare aut limitare possit,
„cum sint eis concessa ob sua merita.
„Alterum est, quod Regulares ple-
„rimi in mea Diæcesi excipiant Con-
„fessiones, etsi nec a me, nec a Prä-
„decessoribus meis approbati sint; pré-
„tendentes satis esse, quod approbat
„sint ab alterius Diæcessis Episcopi.
„Ideoque nuper mandavi, ut ex copi
„Mandati adjuncta patet, omnibus Re-
„gularibus, ut nomina & tempus ap-
„probationis a me, aut Prädecessor-
„bus meis datæ exhiberent: quod si
„plerisque factum est, & deprehensum
„quoque, multos se intrusisse in munus
„Confessarii in mea Diæcesi sine dicta
„approbatione. Sed, quod non satis
„mirari possum, ubi mandatum illu-

„verum

„venit ad notitiam Abbatis sancti An-Sæc. XVII.
„geli in Belgio suæ Sanctitatis Inter- A. C. 1653.
„nuntii, voluit, & mihi insinuari cu-
„ravit, ut dictum mandatum revoca-
„rem: Cum tamen præterquam quod
„antiquitus ita observatum sit, & in
„Synodo Provinciali Mechliniensi a
„summo Pontifice Paulo V. confirmata,
„pro regula constitutum sit, tit. 5. c. 1.
„de Sacramento Pœnitentiæ verbis
„comprehensis articulo hic adjuncto,
„etiam Sanctissimus D. N. nuper suo
„Brevi expedito anno Domini 1648.
„14. Maji in causa Episcopi Angelopo-
„litani, idipsum voluerit observari, de-
„cernens Regulares, etiam Societatis
„Jesu in una Diæcesi ab Episcopo ap-
„probatos ad Confessiones personarum
„Sæcularium audiendas, nequaquam
„posse in alia Diæcesi hujusmodi Con-
„fessiones audire sine approbatione Epi-
„scopi Diæcesani, prout Eminentius
„vestris scio esse notorium..”

„Hæc sunt, Eminentissimi ac Re-
„verendissimi Patres ac Domini, quæ
„pro disciplinæ Ecclesiasticæ bono sa-
„cræ Congregationi vestræ significare
„volui, confidens pio ejus Zelo & vi-
„gilantiæ, quod non gravabitur mihi
„adhuc alios efficaciores modos & me-
„dia præscribere, quibus ejusmodi non
„negligendis abusibus obviare possim;
I 4 &

Sæc. XVII. „& cum omni submissione venerando
A. C. 1653. „purpuras vestras maneo. „

§. XLVI.

Jansenistarum molimina post promulgatam Innocentii X. Constitutionem.

Hist. des cinq. Prop. de Jans. l.c. Diar. S. A. mour. Jansen. Hist. brev.

Quamvis Jansenistæ quinque propositiones illas velut genuinam Jansenii doctrinam, paulo ante propugnatarem, ac propterea earum damnationem toto nisu impedire studuissent, mactamen ubi Innocentii X. Bullam non modo in Galliis, sed & in omnibus ferme Regnis & Provinciis promulgatam, receptamque fuisse compererant, ut eadem Constitutionem, quam nec palam impugnare audebant, nec ei se se fincamente submittere, decorum censebant variis saltem effugiis cavillationibus, versutiis eluderent, studiose quamplurimis in vulgus sparsis libellis demotstrare nitebantur, quinque harum propositionum doctrinam non esse doctrinam Jansenii, nec eas etiam damnata fuisse in sensu Jansenii, neque in hoc sensu a Papa eas damnari potuisse, eoque ea sit quæstio facti, quam nec Pontifex, nec ipsa Ecclesia definire posset: inde autem ortum traxit controversia de infallibilitate Pontificis,